

ЗАТВЕРДЖУЮ

д.т.н., проф.

Іван ДЕМИДОВ
2025 р.

« 03 »

Висновок

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Управління кадровою безпекою підприємства в умовах інтелектуалізації економіки»

**здобувача наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю
073 Менеджмент (галузь знань 07 Управління та адміністрування)**

Богдана ВІТИКА

міжкафедрального наукового семінару

Національного університету «Львівська політехніка»

1. Актуальність теми дисертації

В теоретичних напрацюваннях система економічної безпеки підприємства містить таку складову як кадрова безпека. На практиці безпекова діяльність стосовно цієї функціональної складової обмежується заходами фізичного захисту, спрямованими на недопущення та ліквідацію загроз, що виникли з вини працівників. Поточна ситуація на ринку праці, обтяжена дефіцитом робочої сили через військові дії, вказує на невідповідність наявних напрацювань тим завданням, які стоять перед суб'єктами безпеки. Окрім приділення уваги питанням оперативного плану щодо поповнення й заміщення втрат в кадровому складі, стратегічний вимір, виходячи із досвіду країн-лідерів економічного розвитку, вимагає зосередження уваги на покращенні якісних параметрів, зокрема в частині інвестування в людський капітал, посилення взаємодії між роботодавцем та найманим працівником задля зниження ймовірності виникнення конфліктних ситуацій, удосконалення мотиваційного механізму, в тому числі щодо генерування нових знань з їх формалізацією й широким практичним застосуванням. Тому актуальним є виконання завдання щодо розроблення методичних підходів стосовно управління кадровою безпекою підприємства.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Тема дисертації відповідає науковому напряму «Дослідження сучасного стану, тенденцій розвитку та пошуку шляхів підвищення ефективності функціонування підприємницьких структур видавничо-поліграфічної галузі» кафедри менеджменту та маркетингу у видавничо-поліграфічній справі. Дисертація виконана в межах державних бюджетних і господарських договірних робіт Української академії друкарства за темами: «Моделювання механізмів управління економічною безпекою підприємства» (номер державної реєстрації 0113U008320, 2013–2023 pp.); «Стан, проблеми та напрямки вдосконалення обліку, аналізу та аудиту підприємницьких структур видавничо-поліграфічної галузі» (номер державної реєстрації 0113U008319, 2013–2023 pp.); «Інформаційно-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою підприємства» (номер державної реєстрації 0120U103566, 2020–2023 pp.).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Усі наукові результати, викладені в дисертації, автором отримано особисто. З наукових праць, що опубліковані в співавторстві, у дисертації використано тільки ті ідеї і положення, які є результатом особистої роботи дисертанта.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Дисертація Вітика Б. М. містить теоретичні дослідження, а також конструктивні пропозиції, що спрямовані на розроблення та обґрунтування методико-прикладних рекомендацій щодо управління кадровою безпекою підприємств в умовах інтелектуалізації економіки.

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації, висвітлені в публікаціях, мають достатній рівень обґрунтування як з теоретичних, так і методичних позицій. Науково-теоретичну основу обраних теоретичних і практичних завдань дисертаційного дослідження склали праці провідних вітчизняних та зарубіжних учених з проблем, що відносяться до теми дисертації. Для досягнення поставленої мети у роботі використані сучасні загальнонаукові методи дослідження, серед яких: індукції та дедукції, порівняння і систематизації; аналізу та синтезу; непараметричні статистичні; анкетування та експертного аналізу; моделювання; функціонального моделювання IDEF0; багатокритеріального оцінювання альтернатив; побудови ієархій; морфологічного аналізу; графічний; абстрактно-логічний.

Правомірність основних висновків і практичних рекомендацій автора підтверджено схваленнями на науково-практичних конференціях та публікаціями у відкритому друці.

Дослідженням, пропозиціям, розробкам та висновкам, які представлені в дисертації Вітика Б. М., властива повнота та логічність викладення, системність подання, достатній рівень обґрунтованості та достовірності, наукова новизна. Наукові положення, висновки, пропозиції та рекомендації автора, сформульовані у дисертації, всебічно обґрунтовані та доведені теоретично, характеризуються новизною, мають теоретичне та практичне значення.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Удосконалено: теоретико-методичний підхід до оцінювання управління кадровою безпекою підприємства, який відрізняється здійсненням якісної оцінки із залученням експертів щодо рівня досягнення цілей за часовими орієнтирами (оперативні; тактичні; стратегічні) завдяки використанню сукупності первинних індикаторів, які об'єднані у групи (особиста безпека працівника, психологічна безпека, мотиваційна безпека, професійна безпека, безпека зовнішнього середовища та безпека захисту власності й інтересів підприємства у взаємодії із персоналом) з наступним розрахунком інтегрального показника, що слугує аналітичним інструментом для відстеження й покращення результативності дій суб'єктів безпеки; теоретико-прикладний підхід до управління кадровою безпекою підприємства, особливістю якого є застосування методу побудови ієархій, що дало змогу сформувати ієархічно структуровані моделі, які характеризують динамічність зміни безпекової ситуації через трансформацію умов на макро- та мезорівнях та слугують необхідною інформаційною основою для розроблення альтернативних варіантів реалізації керуючого впливу на об'єкти безпеки; механізм управління кадровою безпекою підприємства, який, на відміну від існуючих, враховуючи характер й суттєвість впливу внутрішніх й зовнішніх викликів, ризиків і загроз, трансформації умов діяльності підприємств на макро- й мезорівнях та поточні тенденції в інтелектуалізації економіки, передбачає гнучкість в застосуванні інструментарію задля формування кращої конкурентної пропозиції для творчо обдарованих претендентів на робочі місця, сприяння розвитку інтелектуальних здібностей у працівників, мотивування до самовдосконалення, генерування, застосування та поширення нових знань, прояву креативності у виконанні завдань, що загалом спрямовано на збільшення ефективності використання в конкурентній боротьбі інтелектуального потенціалу підприємства; науково-практичний підхід до визначення вагомості складових механізму управління кадровою безпекою підприємства, який вирізняється застосуванням методу багатокритеріального оцінювання альтернатив, що дозволило встановити вплив елементів основних підсистем (забезпечення; функціонування; цілевказання і контролювання) на результативність безпекової діяльності із формуванням необхідного аналітичного підґрунтя для розвитку системи кадрової безпеки підприємства; технологію управління кадровою

безпекою підприємства, яка відмінна застосуванням методу IDEF0, що передбачає поєднання формальних та евристичних методів у процесі розроблення й застосування заходів, які спрямовані на слідування за інтелектуалізацією економіки в умовах підприємства за рахунок цілеспрямованого сприяння інтелектуалізації суб'єктів та об'єктів безпеки, яка забезпечує збільшення результативності й осучаснення безпекової діяльності;

Набули подальшого розвитку: теоретичний базис управління кадровою безпекою підприємства, що, на відміну від існуючих, сформовано з урахуванням теоретичних підходів до визначення основних закономірностей, взаємозв'язків, факторів, структури та уточнення сутності базових понять «безпека», «економічна безпека підприємства» й «кадрова безпека підприємства», що дозволило доповнити етимологічно-семантичну складову теоретико-методологічної бази управління кадровою безпекою підприємства; концептуальні засади управління кадровою безпекою підприємства в умовах інтелектуалізації економіки, які, у порівнянні із відомими, вирізняються застосуванням системного підходу для обґрунтування порядку реалізації керуючого впливу у відповідності до визначені мети й окреслених завдань шляхом здійснення заходів (економічні; соціально-психологічні; технологічні; адміністративні; організаційні; дисциплінарні) у відповідності до встановлених функцій (запобіжно-профілактичні; оперативно-інформаційні) й принципів (цілеспрямування; своєчасності; інформативності; комунікативності; гнучкості; адекватності), що забезпечує цілеспрямоване управління кадровою безпекою із урахуванням особливостей об'єктів безпеки як носіїв інтелекту.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Публікації у наукових фахових виданнях України

1. Вітик Б. М. Кадрова безпека підприємства: теоретичні засади забезпечення. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. №2. С. 66–69.
2. Вітик Б. М. Вплив інтелектуалізації економіки на процес забезпечення кадрової безпеки підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2024. №78. С. 128–132.
3. Вітик Б. М. Категоріальний апарат управління кадровою безпекою підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. №63. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4084/4013>
4. Вітик Б. М. Оцінювання управління кадровою безпекою підприємства: теоретико-методичний підхід. *Причорноморські економічні студії*. 2024. №88. С. 68–73.
5. Вітик Б. М. Механізм управління кадровою безпекою підприємства: теоретичні основи. *Via Economica*. 2024. №6. С. 14–18.
6. Вітик Б. В. Трансформація видавничо-поліграфічної галузі: безпекові аспекти. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 81. С. 141–144.
7. Шира Т. Б., Вітик Б. В. Технологія управління кадровою безпекою підприємства: теоретичні основи. *Сталий розвиток економіки*. 2024. №4(51). С. 181–185. (Особистий внесок автора: обґрунтовано цільове спрямування та засади розроблення й застосування технології управління кадровою безпекою підприємства; Шира Т. Б.: визначено змістове наповнення поняття «технологія»)

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

1. Вітик Б. М. Інтелектуалізація економіки: підходи, сутність, структура. *Global Society in Formation of New Security System and World Order* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 27–28 липня 2023 р.). Дніпро : ФОП Мареніченко В. В., 2023. С. 92–94.

1. Вітик Б. М. Кадровий потенціал як ключовий елемент потенціалу підприємства в умовах інтелектуалізації економіки. *Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення* : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 25–27 травня 2023 р.). Львів: Укр. акад. друкарства, 2023. С. 150–152.

3. Вітик Б. М. Кадрова безпека підприємства: сутність та пріоритети забезпечення в сучасних умовах. *Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення*: матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 22–24 травня 2024 р.). Львів: Укр. акад. друкарства, 2024. С. 15–18.

4. Вітик Б. М. Уточнення об'єкту забезпечення кадрової безпеки підприємства в умовах інтелектуалізації економіки. *Perspectives of contemporary science: theory and practice* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 26–28 травня 2024 р.). Львів : SPC “Sciconf.com.ua”. С. 1344–1348.

5. Вітик Б. М. Вплив демографічних змін на управління кадровою безпекою підприємства : *Perspectives of contemporary science: theory and practice* : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 22–24 липня 2024 р.). Львів : SPC “Sciconf.com.ua”, 2024. С. 445–447.

6. Вітик Б. М. Засади оцінювання управління кадровою безпекою підприємств видавничо-поліграфічної галузі. *Scientific research: modern challenges and future prospects* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мюнхен (Німеччина) 26–28 серпня 2024 р.). Munich (Germany) : MDPC Publishing, 2024. С. 254–257.

7. Вітик Б. В. Механізм управління кадровою безпекою підприємства в умовах інтелектуалізації економіки. *Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні* : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Львів, 29 листопада 2024 р.). Львів: НУ «Львівська політехніка», 2024. С. 47–48.

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Результати дисертаційного дослідження використовуються під час викладання навчальних дисциплін: «Кадрове забезпечення економічної безпеки підприємств інформаційної сфери» для студентів освітньо-професійної програми «Управління фінансово-економічною безпекою» спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти) та «Антикризове управління підприємств видавничо-поліграфічної галузі» (для студентів освітньо-професійної програми «Менеджмент у видавничо-поліграфічній галузі» спеціальності 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти).

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Практичне значення результатів виконаної роботи полягає у наданні видавничим структурам та поліграфічним підприємствам обґрунтованих рекомендацій з управління кадровою безпекою. Зокрема, результати дослідження впроваджені у практичну діяльність НВТ ТзОВ «Поліграфічні плівки та послуги» (довідка про впровадження № 154 від 24.03.2024 р.), ПП «ЮПрофіт» (довідка про впровадження № 13-7-24 від 23.05.2024 р.), ТзОВ «СПІЛЬНЕ УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГРАФІТЕХ» (довідка про впровадження № П-75-2 від 13.09.2024 р.); ПП «Поліграфпрофі» (довідка про впровадження № 54-09-24 від 19.09.2024 р.).

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертація складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел та додатків. Дисертація за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

У ході обговорення дисертаційної роботи до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11. З урахуванням зазначеного, на міжкафедральному науковому семінарі Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту ухвалили:

11.1. Дисертація Вітика Богдана Мирославовича «Управління кадровою безпекою підприємства в умовах інтелектуалізації економіки» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано наукове завдання щодо теоретичного обґрунтування і розроблення методичних підходів стосовно управління кадровою безпекою підприємства в умовах інтелектуалізації економіки, що має важливе значення для управління та адміністрування.

11.2. Основні наукові положення, методичні розробки, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрунтовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.

11.3. У 14 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 7 статей у наукових фахових виданнях України категорії «Б»; 7 наукових праць у збірниках за матеріалами конференцій, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

11.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зі змінами).

11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Вітика Богдана Мирославовича дисертація «Управління кадровою безпекою підприємства в умовах інтелектуалізації економіки» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за - Збогачев

проти - чеснот

утримались - чеснот

**Головуючий на міжкафедральному науковому семінарі Національного університету «Львівська політехніка»
зав. кафедри менеджменту та маркетингу
у видавничо-поліграфічній справі**
д.е.н., професор

Володимир БАЗИЛЮК
(прізвище та ініціали)

Рецензенти:

д.е.н., професор, професор кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності

Андрій ЗАВЕРБНИЙ
(прізвище та ініціали)

д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту та маркетингу у видавничо-поліграфічній справі

Андрій ШТАНГРЕТ
(прізвище та ініціали)

Відповіdalnyj u ПМТ за атестацію PhD

к.т.н., доцент

доцент кафедри поліграфічних технологій та пакувань

Валерій ЖИДЕЦЬКИЙ
(прізвище та ініціали)

«06» Січеснаг 2025 р.